

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francisca Lladó Pol francisca.llado@uib.es	10:00	11:00	Dimarts	01/06/2015	30/06/2015	AD 03
	11:00	12:00	Divendres	14/09/2015	29/01/2016	AD 03
	18:00	19:00	Dimecres	01/02/2016	31/05/2016	AD 03

Contextualització

Seguint la historiografia de l'Estat Espanyol, l'Art Contemporani té els seus inicis el darrer terç del segle XVIII, coincidint amb la Il·lustració i l'esclat de la Revolució Francesa. Per tant al llarg d'un segle i mig entrarem dins les particularitats de l'art contemporani, les quals venen acompanyades d'una nova pràctica de l'art que dona pas a la idea de modernitat. Aquesta idea és tal vegada la més generalitzada, ja que implica no únicament un canvi de temàtiques o tipologies constructives, sino un enfocament més profund vinculat al compromís de l'artista amb la societat. Al llarg de l'assignatura s'analitzarà l'evolució i els canvis de l'art del segle XIX, anat des d'un art vinculat a premisses didàctiques fins a una nova visió de la realitat.

Requisits

Per poder acollir-se a l'avaluació continuada l'alumne ha de tenir un 80% d'assistència a classe.

Recomanables

Es recomana adquirir o recordar els grans trets històrics i culturals del segle XIX

Competències

L'assoliment de les competències genèriques del grau en Història de l'Art afavoreix la consecució de les competències específiques, que s'assenyalen tot seguit

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Específiques

- * CE-1. Competències fonamentals (saber disciplinar). Consciència crítica de les coordenades espai-temps i dels límits i interrelacions geogràfiques i culturals de la Història de l'Art..
- * CE-2. Competències fonamentals (saber disciplinar). Visió diacrònica general de la Història de l'Art Universal.
- * CE-5. Competències fonamentals (saber disciplinar). Coneixer les diferents metodologies d'aproximació a la Història de l'Art i de la seva contingència històrica (Historiografia de l'Art)..

Genèriques

- * CG-1. Capacitat d'anàlisi dels coneixements ligats als mòduls, matèries i assignatiures pròpies del títol.
- * CG-2. Capacitat de comunicació oral i escrita a l'hora de transmetre el coneixement adquirit.
- * CG-3. Capacitat de treballar de forma autònoma i en equip l'àrea d'estudi d'història de l'art.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

A partir de les competències abans esmentades, es treballaran els següents blocs temàtics

Continguts temàtics

BLOC 1. Introducció a l'assignatura

1-1 Característiques generals de l'art del segle XIX

BLOC 2. L' Art a l'època Neoclàssica

2-1 El marc il·lustrat: clàssic i romàntic. La teoria artística de la Il·lustració. Antiguitat i arqueologia. L'ensenyament acadèmic.

2-2 L'arquitectura neoclàssica: unitat i diversitat de tipologies constructives. Els nous materials. El desenvolupament de l'arquitectura neoclàssica anglesa des de Robert Adam a John Nash. La formulació francesa: el racionalisme, els arquitectes arcaïtzants (Victor Louis, Joseph Peyre i Jean-François Chalgrin) i els arquitectes visionaris (Étienne Boullée i Nicolas Ledoux).

2-3 La pintura: les poètiques del racional i l'irracional. Les jerarquies temàtiques: la pintura mitològica i històrica, la nuu, la mort, el retrat i el paisatge. La figura de Jacques-Louis David i els seus deixebles. El classicisme d'Ingres.

2-4 L'escultura: la realització de l'"ideal" a través d'Antoni Canova i Bertel Thorvaldsen.

2-5 L'excel·lència de Goya.

BLOC 3. EL MOVIMENT ROMÀNTIC

3-1 La nova sensibilitat i les noves temàtiques: el nacionalisme, la tornada a l'Edat Mitjana i l'interès per l'exòtic. El paisatgisme a Alemanya i Anglaterra: de Caspar Friedrich a Joseph Turner. La germanor de San Lluç i els nazarens.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

3-2 La formulació francesa i l'oposició Ingres-Delacroix.

3-3 El classicisme romàntic i els pintors del Juste Milieu.

3-4 El paisatgisme a França: l'escola de Barbizon i l'individualisme de Camille Corot.

3-5 El nou concepte de la forma en escultura: François Rude.

BLOC 4. EL REALISME I LA SEVA ÈPOCA

4-1 Problemàtica ideològica vers el realisme. Els conceptes d'avantguarda i art oficial. La valoració de l'art com a lluita social.

4-2 Les diferents versions del realisme francès: Honoré Daumier, Gustave Courbet i François Millet.

4-3 Edouard Manet i la transició entre realisme i impressionisme.

4-4 Pintura a l'Anglaterra victoriana: el Preraphaelitisme .

BLOC 5. ARQUITECTURA EUROPEA A LA PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XIX

5-1 Els *revivals* clàssics a Alemanya (Schinkel i von Klenze) i a França (Labrouste).

5-2 La primera formulació del gothic revival. Els historicismes. Anglaterra: neogòtic inicial (de John Nash a Robert Smirke), Augustus Pugin i el neogòtic madur. John Ruskin i el neogòtic alt victorià; Domestic Revival , William Morris i el moviment Arts and Crafts.

5-3 França: el neogòtic i funcionalisme de Viollet le Duc.

BLOC 6. ELS ISMES DEL DARRER TERÇ DEL SEGLE XX

6-1 La pràctica artística de la modernitat.

6-2 L'impressionisme i la nova visió de la realitat. L'aportació de Édouard Manet. L'evolució personal de Claude Monet , Pierre-Auguste Renoir i Camille Pissarro.

6-3 El neoimpressionisme: Georges Seurat i Paul Signac.

6-4 El simbolisme: principis teòrics i figures més representatives: Gustave Moreau, Pierre Puvis de Chavannes i Odilon Redon.

6-5 El postimpressionisme: problemàtica terminològica i conceptual: Vincent Van Gogh i Paul Cézanne. Paul Gauguin: vincles amb el simbolisme i l'etapa de Tahití. El cas d'Henri Toulouse-Lautrec i Henri Rousseau.

6-6 L'aportació escultòrica d'Auguste Rodin.

BLOC 7. ARQUITECTURA I TECNOLOGIA

7-1 L'impacte de les Exposicions Universals. Tècniques i tipologies: els programes industrials.

7.2 El desenvolupament arquitectònic als Estats Units: l'Escola de Chicago i la valoració historiogràfica. Figures i generacions.

BLOC 8. L'ART NOUVEAU

8-1 Les bases de l'Art Nouveau, l'internacionalisme i els límits de la renovació.

8-2 La teoria artística: Henry Van de Velde. La unitat de les arts i la difusió de l'estil.

8-3 La Secesió vienesa: Otto Wagner, Víctor Horta i Charles R. Mackintosh.

8-4 El Modernisme a Catalunya: una síntesi pròpia. Gaudí.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

8-5 Simbolisme i Art Nouveau: Gustave Klimt.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classe teòrica a l'aula	Grup gran (G)	Explicar la matèria a l'alumne amb suport visual	52
Classes pràctiques	Comentari de textos	Grup gran (G)	Es treballaran a l'aula lectures proposades per la professora. Els comentaris es faran oralment i l'alumne haurà de presentar un guió raonat.	4
Avaluació	avaluació	Grup gran (G)	Dues proves escrites que inclouran una pregunta a desenvolupar i comentari d'imatges	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	estudi de la matèria explicada a l'aula	estudi de la matèria explicada per la professora, completada amb la bibliografia	40
Estudi i treball autònom individual	preparació del comentari de textos	Lectura acurada de les lectures i elaboració d'un guió raonat.	12
Estudi i treball autònom individual	Resolució de problemes	A través del forum de la plataforma de Campus Extens, la professora penjarà diverses activitats, que aniran des del comentari d'imatges, comentari de fons fins la resolució de problemes a partir d'una hipotesi.	38

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Guia docent

Comentari de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Es treballaran a l'aula lectures proposades per la professora. Els comentaris es faran oralment i l'alumne haurà de presentar un guió raonat.
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20%

avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Dues proves escrites que inclouran una pregunta a desenvolupar i comentari d'imatges
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	50%

Resolució de problemes

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	A través del forum de la plataforma de Campus Extens, la professora penjarà diverses activitats, que aniran des del comentari d'imatges, comentari de fons fins la resolució de problemes a partir d'una hipotesi.
Criteria d'avaluació	Capacitat de comprensió i de reflexió
Percentatge de la qualificació final:	30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Al començar a explicar cada bloc temàtic, la professora entregarà un guió amb la bibliografia específica

Bibliografia bàsica

- ARGAN, Giulio Carlo, *El arte moderno. Del iluminismo a los movimientos contemporáneos*, Madrid, Akal, 1991.
- CALVO SERRALLER, Francisco, *El Arte Contemporáneo*, Madrid, Taurus, 2001.
- del CASTILLO- OLIVARES et alt., *El Arte del Siglo XIX. El artista entre el sueño de la historia y la materia de lo real*, Madrid, Centro de Estudios Ramón Areces, 2010.
- EISENMAN, Stephen F., *Historia crítica del Arte del siglo XIX*, Madrid, Akal, 2001.
- GRACIA, Carmen, *Història de l'Art del segle XIX*, Universitat de València, 2000.

Bibliografia complementària

- ARGAN, Giulio Carlo, *El arte moderno. Del iluminismo a los movimientos contemporáneos*, Madrid, Akal, 1991.
- ARGAN, Giulio Carlo et alt., *El pasado en el presente. El revival en las artes plásticas, la arquitectura, el cine y el teatro*, Barcelona, Gustavo Gili, 1977.
- ARNASON, H.H., *Historia del Arte Moderno*, Barcelona, Daimon, 1972.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20269 - Art del Segle XIX
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

- BENEVOLO, Leonardo, *Historia de la Arquitectura Moderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1974.
- COLLINS, Peter: *Los ideales de la arquitectura moderna: su evolución 1750-1950*, Barcelona, Gustavo Gili, 1970.
- CROW, Thomas, *Emulación. La formación de los artistas para la Francia revolucionaria*, Madrid, La Balsa de la Medusa, 2003.
- DE FUSCO, Renato, *Historia de la arquitectura contemporánea*, Madrid, Celeste Eds., 1997.
- DE PAZ, Alfredo, *La revolución romántica. Poéticas, estéticas, ideologías*, Madrid, Tecnos, 2003.
- EISENMAN, Stephen (coord.), *Historia crítica del Arte del Siglo XIX*, Madrid, Akal, 2001.
- FRAMPTON, Kenneth, *Historia crítica de la arquitectura moderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1987.
- FRASCINA, Francis et alt., *La Modernidad y lo Moderno. La pintura francesa en el siglo XIX*, Madrid, Akal, 1998.
- *HITCHCOCK, H. R., *Arquitectura de los siglos XIX y XX*, Madrid, Cátedra, 1981.
- MOLET i PETIT, Joan, *Història de l'arquitectura: de la il·lustració a l'eclecticisme*, Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona, 2003.
- PATETTA, Luciano, *Historia de la arquitectura moderna: antología crítica*, Madrid, H. Blume, 1984.
- PEVSNER, Nikolaus, *Historia de las tipologías arquitectónicas*, Barcelona, Gustavo Gili, 1979.
- , *Arte, arquitectura y diseño*, Barcelona, Gustavo Gili, 1983.
- RAGON, Michael, *Historia mundial de la arquitectura y el urbanismo modernos. I. Ideologías y pioneros: 1800-1910*, Barcelona, Destino, 1979.
- RAMÍREZ, Juan Antonio (dir.), *Historia del Arte 4, El mundo contemporáneo*, Madrid, Alianza, 1997.
- ROSENBLUM, Robert y JANSON, H.W., *El arte del siglo XIX*, Madrid, Akal, 1992.
- SEGRE, Roberto, *Historia de la arquitectura y el urbanismo: países desarrollados, siglos XIX y XX*. Madrid, Instituto de Administración Local, 1985

